

ÎNCHEIERE

03 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Iuliana Oprea, Sveatoslav Moldovan

examinând cererea de revizuire depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului General al municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 24 noiembrie 2016

c o n s t a t ă

La data de 05 noiembrie 2014 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului General al municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a menționat că, prin dispoziția Primarului General al municipiului Chișinău nr.833-d din 19 august 2014 s-a aprobat Regulamentul provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău.

Susține că urmare a efectuării controlului sub aspectul legal al dispoziției menționate, prin notificarea nr. 1304/OT4-1606 din 26 octombrie 2014 a solicitat pârâtului anularea acesteia, ca fiind emisă contrar legislației.

Solicită anularea parțială a pct.1.3 din Regulamentul provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău, aprobat prin dispoziția Primarului General al municipiului Chișinău nr.883-d din 19 august 2014, prin excluderea sintagmei „construcții cu destinație locativă sau cu altă destinație”.

Prin cererea de majorare a pretențiilor solicită suplimentar anularea parțială a pct.1.4 din Regulamentul provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău, aprobat prin dispoziția Primarului General al municipiului Chișinău nr.883-d din 19 august 2014, prin excluderea sintagmei „reconstrucțiile, replanificările, investițiile în construcții”.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, din 21 martie 2016 s-a admis acțiunea, s-a anulat parțial pct. 1.3 din Regulamentul provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău, aprobat prin dispoziția Primarului General al

municipiului Chișinău nr.883-d din 19 august 2014, prin excluderea sintagmei „construcții cu destinație locativă sau cu altă destinație”, s-a anulat parțial pct.1.4 din Regulamentul provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău, aprobat prin dispoziția Primarului General al municipiului Chișinău nr.883-d din 19 august 2014, prin excluderea sintagmei „reconstrucțiile, replanificările, investițiile în construcții”.

Prima instanță a reținut că, pct. 1.3 și 1.4 din Regulamentul provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău contravine dispozițiilor art.2 din Legea privind calitatea în construcții și pct.4 din Regulamentul privind modul de exercitare a controlului de stat al calității în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 360 din 25 iunie 1996.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016, s-a admis apelul declarat de Primarul General al municipiului Chișinău, s-a casat hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, din 21 martie 2016 și s-a adoptat o nouă hotărâre prin care s-a respins ca nefondată acțiunea Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului General al municipiului Chișinău cu privire la anularea actului administrativ.

În susținerea poziției sale, instanța de apel a conchis că controlul de stat asupra folosirii și protecției terenurilor îl exercită Guvernul și autoritățile administrației publice locale.

Instanța de apel a reținut, că în virtutea dreptului de proprietate, Primarul General a fost îndreptățit de a emite dispoziții cu caracter normativ pentru exercitarea atribuțiilor funcționale, iar esența sintagmelor „construcții cu destinație locativă sau cu altă destinație” și „reconstrucțiile, replanificările, investițiile în construcții” din pct. 1.3 și 1.4 din Regulamentul provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău, aprobat prin dispoziția Primarului General al municipiului Chișinău nr.883-d din 19 august 2014, nu conferă administrației publice locale competențe ale Inspecției de Stat în Construcții.

Totodată, instanța de apel a relevat că, Hotărârea Guvernului nr. 360 din 25 iunie 1996, adoptată în sensul punerii în aplicare a Legii nr. 721 din 02 februarie 1996, nu contravine Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, or sarcina fiecărei este distinctă, iar în perspectiva puterii executive, au un scop comun.

La data de 29 iulie 2016, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 noiembrie 2016 recursul declarat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat s-a considerat inadmisibil.

La data de 09 martie 2017 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție nr. 3ra-1437/16 din 24 noiembrie 2017, solicitând admiterea revizuirii, casarea încheierii Curții Supreme de Justiție nr. 3ra-675/16 din 06 iulie 2016, cu pronunțarea unei noi

decizii de admitere a recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe (f.d. 162-164).

În motivarea cererii de revizuire a menționat că, la data de 19 august 2014 Primarul general al municipiului Chișinău a emis dispoziția nr. 883-d cu privire la aprobarea Regulamentului provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău.

Aderent, subliniază că, Consiliul municipal Chișinău la data de 04 decembrie 2014 a adoptat decizia nr. 10/10 cu privire la aprobarea Regulamentului provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău.

Astfel, invocă faptul că, ambele acte administrative au fost contestate parțial în instanța de contencios administrativ, pe aceleași temeuri de fapt și de drept.

În consecință, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2016, emisă în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Inspekția de Stat în Construcții cu privire la contestarea actului administrativ, s-a declarat inadmisibil recursul declarat Consiliului municipal Chișinău împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2015, prin care s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, din 08 mai 2015 prin care s-au exclus sintagmele „construcții capitale, construcții cu destinație locativă sau cu altă destinație” și respectiv „reconstrucțiile, replanificările, intervențiile în construcții” din Regulamentul aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.10/10 din 04 decembrie 2014.

Totodată, cererea de chemare în judecată privind aceleași sintagme din Regulamentul aprobat prin dispoziția Primarului general al municipiului Chișinău nr.883-d din 19 august 2014 a fost respinsă.

Consideră că, există două hotărâri irevocabile prin care au fost pronunțate soluții diferite asupra aceluiași obiect, aprobat prin două acte administrative în cadrul aceleiași unități administrativ-teritoriale.

La data de 17 martie 2017 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus repetat aceeași cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție nr. 3ra-1437/16 din 24 noiembrie 2016, solicitând admiterea revizuirii, casarea încheierii Curții Supreme de Justiție nr. 3ra-675/16 din 06 iulie 2016, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe (f.d. 170-172).

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererea de revizuire este inadmisibilă din următoarele motive.

Colegiul menționează că, la inițierea procedurii de desființare a actului de dispoziție un factor primordial este existența anumitor circumstanțe excepționale care stau la baza acesteia. În acest sens, legiuitorul enumeră exhaustiv în art. 449 din Codul de procedură civilă circumstanțe excepționale, adică temeiurile declarării revizuirii.

Astfel, potrivit art. 449 din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹⁾ a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

La caz, este de menționat faptul că, revizuirea ca cale de atac de retractare face posibilă redeschiderea procedurilor judiciare asupra unei cauze civile care a fost soluționată printr-un act judecătoresc irevocabil, doar dacă sunt îndeplinite condițiile expres prevăzute de lege.

În caz contrar, retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile, produce efecte grave pentru părți, întrucât se încalcă principiul securității raporturilor juridice, or unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor judiciare, care cu alte cuvinte presupune că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. Deci, revizuirea poate fi admisă numai în cazuri strict determinate.

Distinct celor menționate, repunerea în discuție a unei hotărâri în lipsa unor astfel de circumstanțe ar pune în pericol securitatea raporturilor juridice, care este unul dintre elementele dreptului la un proces echitabil. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, jurisprudențial, a stabilit că dreptul la un proces echitabil se opune exercitării unei căi de atac extraordinare neîntemeiate contra unei hotărâri judecătorești irevocabile.

În speță, din textul cererii de revizuire se constată că, revizuentul solicită revizuirea încheierii Curții Supreme de Justiție din 24 noiembrie 2016 neinvocând în baza cărui temei de revizuire stipulat de art. 449 din Codul de procedură civilă își întemeiază cererea de revizuire.

Mai mult decât atât, circumstanțele factice descrise de revizuent nu se încadrează în niciun temei din cele prevăzute la art. 449 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul opinează că, existența încheierii Curții Supreme de Justiție nr.3ra-27/16 din 20 ianuarie 2016, prin care au fost menținute hotărârile instanțelor de fond prin care s-au exclus sintagmele „construcții capitale, construcții cu destinație locative sau cu altă destinație” și respectiv „reconstrucțiile, replanificările, intervențiile în construcții” din Regulamentul aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.10/10 din 04 decembrie 2014, nu poate fi calificată ca circumstanță nou-descoperită, or, circumstanțele nou-descoperite sunt totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importantă esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost și nici nu au putut fi cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii și au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

Astfel, este necesar ca circumstanța nouă să îndeplinească o condiție esențială, să existe anterior pronunțării hotărârii, dar revizuentului să-i devină cunoscută ulterior.

Totodată, revizuentul nu a fost împiedicat de a prezenta în perioada examinării recursului încheierii Curții Supreme de Justiție nr. 3ra-27/16 din 20 ianuarie 2016.

Cu titlu secundar, Colegiul remarcă faptul că, în partea descriptivă și motivată a cererii de revizuire Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat se expune în sensul revizuirii încheierii Curții Supreme de Justiție nr.3ra-1437/16 din 24 noiembrie 2016, iar în obiectul cererii, distinct circumstanțelor relevate, solicită casarea încheierii Curții Supreme de Justiție nr. 3ra-675/16 din 06 iulie 2016. La caz, Colegiul taxează că revizuentul solicită casarea unui act de dispoziție emis în altă cauză civilă, altul decât cel emis în speță.

În această ordine de idei, din conținutul cererii de revizuire se constată că, revizuentul nu a declarat careva temei legal pentru admiterea cererii de revizuire, iar argumentele invocate în suportul revizuirii deciziei instanței de recurs nu pot fi reținute, deoarece pretinsele circumstanțe invocate de revizuent nu sunt susceptibile să influențeze soluția instanței de recurs.

Colegiul consideră relevantă jurisprudența CtEDO la examinarea cauzelor, în care Înalta Curte a reiterat că, dreptul la o instanță, garantat de art. 6 par. 1 din Convenție presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare a cauzei. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară prin circumstanțele unui caracter esențial și imperios (*Josan v. Moldova*, nr. 37431/02, § 25; *Brumărescu v. România*, nr.28342/95, §61; *Ryabykh v. Rusia*, nr.52854/99, §52,).

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de

revizuire depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului General al municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan